

FAO-rapport waarschuwt voor overmatig gebruik stikstofkunstmest

nieuws

Een recent rapport van de Voedsel- en landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO) benadrukt de dringende noodzaak om het efficiënt gebruik van stikstof te verbeteren zodat de schade aan de gezondheid van mens en milieu vermindert, terwijl de voedselzekerheid voor de groeiende wereldbevolking gewaarborgd blijft. FAO biedt een gedetailleerde reeks aanbevelingen voor een duurzamer gebruik van kunstmest.

🕒 23 JANUARI 2025

VILT-redactie

Lees meer over:

mest

stikstof

milieu

wereld

klimaat

FAO

Stikstofefficiëntie

In de afgelopen eeuw heeft het wijdverspreide gebruik van stikstofhoudende kunstmest een cruciale rol gespeeld in het verhogen van de landbouwproductie en voedselzekerheid. Toch waarschuwt FAO in haar rapport 'Duurzaam stikstofbeheer in agrovoedingssystemen' dat onjuist gebruik van stikstof ernstige gevolgen kan hebben voor het milieu, zoals lucht-, water-, en bodemvervuiling, de biodiversiteit en klimaatverandering. "Stikstofvervuiling vormt een risico voor de menselijke gezondheid door het risico op luchtweg- en hartziekten te verhogen", benadrukt FAO.

Vee is de belangrijkste veroorzaker van stikstofemissies, goed voor ongeveer één derde van de totale stikstofemissies die door menselijke activiteit worden geproduceerd, zo stelt het rapport. Synthetische meststoffen, verandering in landgebruik en mestemissies zijn de belangrijkste oorzaken van stikstofvervuiling in dit gebied. In Noord-Amerika, West-Europa en bepaalde Aziatische landen zijn de nadelige effecten het meeste aanwezig omdat kunstmest hier decennialang intensief gebruikt werd. In sommige landen met lage en gemiddelde inkomens leidt beperkte toegang tot meststoffen tot uitputting van de stikstofvoorraad, waardoor de voedingsstoffen in de bodem afnemen en de bodem achteruitgaat.

Aanbevelingen

Het rapport benadrukt daarom de noodzaak om de stikstofefficiëntie te verbeteren. Hiermee wordt bedoeld, de verhouding tussen de hoeveelheid stikstof die in de landbouw wordt gebruikt en de hoeveelheid die effectief wordt benut door gewasproductie. "Het efficiënt gebruik van stikstof is de afgelopen jaren verbeterd, wat bemoedigend is", vertelt Thanawat Tiensin, assistent-directeur-generaal en directeur van de afdeling Animal Production and Health bij FAO. "Er moet echter nog veel werk worden verzet." Het FAO-rapport biedt een gedetailleerde reeks aanbevelingen om NUE verder te verbeteren, wat helpt om vervuiling te verminderen en tegelijkertijd de gezondheid van het milieu en de mens te bevorderen.

Belangrijkste acties en beleidsvoorstellen

In het rapport worden verschillende casestudies gepresenteerd die de voortdurende inspanningen illustreren om de stikstofefficiëntie wereldwijd te verbeteren. Ook worden er een aantal aanbevelingen gedaan.

Hieronder vallen:

- De kunstmestindustrie moet dringend maatregelen nemen om de uitstoot van broeikasgassen bij de productie van minerale stikstofmeststoffen te verminderen en de verliezen tijdens opslag, transport en toepassing op het land tot een minimum te beperken.
- Nationale overheden zouden het wijdverbreide gebruik van biologische stikstofbinding (een proces waarbij stikstofgas uit de atmosfeer symbiotisch wordt vastgelegd in de weefsels van bepaalde planten) moeten aanmoedigen in lokaal geschikte vruchtwisselingen met peulvruchten, zoals soja of alfalfa.
- Nationale overheden moeten richtlijnen opstellen om veehouders te helpen de beste mestbeheerpraktijken toe te passen. Hierbij ligt de nadruk op het minimaliseren van onnodige stikstofverliezen naar het milieu en het verbeteren van het effectieve gebruik ervan in de productieve landbouw.
- Beleid voor agrofoodsystemen moet het gebruik van organische stikstofmeststoffen aanmoedigen om de duurzaamheid te verbeteren. Het moet ook ruimtelijke planning bevorderen door vee te herverdelen, het aantal stuks vee in gebieden met een hoge geografische concentratie te verminderen en circulaire bio-economische benaderingen te promoten.
- Nationale overheden moeten de integratie van duurzaam stikstofbeheer in nationaal passende mitigatiemaatregelen en nationaal vastgestelde bijdragen bevorderen, waaronder doelstellingen om de uitstoot van stikstofoxide uit agrovoedselsystemen te verminderen, om zo de doelstelling van 1,5 °C uit het Klimaatakkoord van Parijs in zicht te houden.
- Nationale overheden moeten zich op nationaal niveau inzetten om de stikstofvervuiling, waaronder ammoniak en nitraten, terug te dringen en zo de wereldwijde biodiversiteitsdoelen te halen.
- Nationale overheden moeten hun inspanningen intensiveren om voedselverspilling en -verlies in alle stadia van het agrovoedingssysteem te verminderen en de recycling en verwerking van voedsel dat niet geschikt is voor menselijke consumptie als veevoer te bevorderen.
- Nationale overheden, de private sector, internationale financiële instellingen en lokale landbouwbanken zouden duurzaam stikstofbeheer moeten integreren in ontwikkelingsprojecten en -programma's in agrovoedingssystemen. Ze zouden ook investeringen moeten promoten in zeer efficiënte, emissiearme minerale meststoffen en de recycling van organische residuen om de efficiëntie van het systeem te verbeteren, verspilling van hulpbronnen te minimaliseren en milieuvervuiling te verminderen.

"Duurzaam stikstofbeheer is cruciaal voor het behalen van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen in 2030, met name die met betrekking tot honger, gezondheid, schoon water, duurzame productie en consumptie, klimaatactie en het behoud van leven op het land en onder water", aldus de auteurs van het rapport. "Het verbeteren van de efficiëntie van stikstofgebruik in de hele agrovoedselketen en het verminderen van stikstofverlies kan helpen de voedselproductie in lage- en middeninkomenslanden te verhogen door meer stikstofbronnen toe te staan hun beoogde doel te bereiken, de gezondheid te verbeteren door schadelijke emissies te verminderen en waterlichamen te beschermen tegen vervuiling."

FAO-rapport stikstof

Uitgelicht

"Renure wellicht tegen 2026 inzetbaar als kunstmestvervanger"

Reportage

Het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM) verwacht dat renure begin volgend jaar ingezet mag worden als kunstmestvervanger. De erkenning van renure als kunstmestverva...

21 JANUARI 2025

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving / FAO

Beeld: Inagro

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

 screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

 screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

 screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

 screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

 screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Crafted by Brigada